

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **T. D.**
bytem B. 204, X B. u Z.

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 10. 2018, č. j. X, ve věci přestupku

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím **zamítl odvolání žalobce jako opožděné.** Žalobce odvolání podal proti rozhodnutí Městského úřadu Zábřeh ze dne 23. 7. 2018, č. j. X, kterým byl uznán vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. a) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném ke dni spáchání přestupku, a byla mu uložena pokuta ve výši 8 000 Kč a zákaz řízení motorových vozidel na dobu 10 měsíců.
2. **Žalobce v žalobě** namítal, že odvolání podal dne 17. 8. 2018 omylem do datové schránky žalovaného. Lhůta k podání odvolání končila 20. 8. 2018. Žalovaný se začal odvoláním zabývat následující pracovní den po podání odvolání, tedy 20. 8. 2018, kdy příslušný referent přeposlal odvolání městskému úřadu až následující den, tedy 21. 8. 2018 – po uplynutí lhůty k odvolání.

3. V postupu žalovaného viděl žalobce porušení čl. 36 Listiny základních práv a svobod. Žalobce byl krácen na svém právu na spravedlivý proces striktně formalistickou aplikací § 92 a § 40 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“).
4. Účelem § 83 odst. 1 a lhůt ve správním řízení je zamezení obstrukcím jak ze strany účastníků řízení, tak správních orgánů a zachování přiměřené délky řízení. Tato lhůta je vázána na krok účastníka řízení (učinění podání) a ne na stav, který nastane (doručení podání správnímu orgánu). Přitom doručení podání místnímu a věcně příslušnému orgánu má vliv na délku řízení. Smyslem výkladu je jisté to, že účastník řízení nemůže ovlivnit, za jak dlouho bude podání doručeno. Kdyby žalobce podal odvolání v papírové podobě k poštovní přepravě poslední den lhůty, nastal by stejný stav jako v posuzovaném případě.
5. Výklad, který zaujal žalovaný, nelze obhájit jinak než obecnými frázemi o veřejném zájmu, aniž by nějaký konkrétní zájem existoval. Situace je absurdnější o to, že podání bylo učiněno u adresáta onoho podání několik dní před koncem lhůty, jen nebylo učiněno prostřednictvím podřízeného orgánu.
6. I při akceptaci formalistického výkladu by žalobce byl krácen na svých právech postupem rozporným s § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu, protože žalovaný nepostoupil odvolání městskému úřadu bezodkladně, ale až následující den po zpracování podání.
7. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** odkázal na napadené rozhodnutí a na svém právním závěru setrval.
8. **Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
9. Soud zjistil ve vztahu k souzené věci **ze správního spisu** z doručenky datové zprávy, že městský úřad své rozhodnutí o přestupku žalobci doručil dne 5. 8. 2018. Žalobce doručil odvolání proti tomu rozhodnutí datovou zprávou žalovanému v pátek 17. 8. 2018 v 23.50 h.
10. Žalovaný postoupil odvolání žalobce městskému úřadu v úterý 21. 8. 2018 v 10.58 h. Městský úřad následně postoupil odvolání se svým vyjádřením žalovanému.
11. Žalovaný v napadeném rozhodnutí posoudil odvolání jako opožděné, protože bylo podáno v pátek 17. 8. 2018 v 23.50 h do datové schránky žalovaného. Proto podatelna žalovaného zpracovala došlou datovou zprávu s odvoláním až v pondělí 20. 8. 2018 v 8.00 h a písemnost zaevidovala ve spisové službě. Příslušný referent převzal podání dne 20. 8. 2018 v 14.32 h a „bezodkladně ho postoupil dne 21. 8. 2018 v 10.58 h s přípisem městskému úřadu“.
12. Soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
13. Spornou otázkou bylo, zda žalovaný postoupil bezodkladně odvolání, které mu nesprávně doručil žalobce.
14. V daném případě nebyl žalovaný věcně příslušný k podání odvolání, neboť § 86 odst. 1 správního řádu jednoznačně stanoví, že se odvolání podává u správního orgánu, který

napadené rozhodnutí vydal. Přípravné úkony v odvolacím řízení (§ 86 až § 88 správního řádu) provádí správní orgán I. stupně, nikoliv odvolací orgán. Odvolání proti rozhodnutí správního orgánu je třeba podat vždy u správního orgánu I. stupně.

15. Podle § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu totiž *nemůže-li účastník z vážných důvodů učinit podání u věcně a místně příslušného správního orgánu, je lhůta zachována, jestliže je posledního dne lhůty učiněno podání u správního orgánu vyššího stupně; tento správní orgán podání bezodkladně postoupí věcně a místně příslušnému správnímu orgánu.*
16. Ze znění § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu lze dovodit, že lhůta k podání odvolání je zachována jen v případě, pokud je odvolání zasláno v zákonem stanovené lhůtě správnímu orgánu I. stupně (shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 5 As 26/2009-71). To ostatně žalobce ani nezpochybňuje.
17. Podle § 12 správního řádu *dojde-li podání správnímu orgánu, který není věcně nebo místně příslušný, bezodkladně je usnesením postoupí příslušnému správnímu orgánu a současně o tom uvědomí toho, kdo podání učinil.* Z judikatury přitom vyplývá, že v případě postoupení podle § 12 lze účinky podání odvolání spojovat již s okamžikem, kdy bylo podání nepřislušným orgánem odesláno, nikoliv až se dnem, kdy bylo věcně a místně příslušnému orgánu doručeno (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 1. 2008, č. j. 2 As 47/2007-53 nebo č. j. 5 As 26/2009-71, srov. též usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 10. 2010, sp. zn. 29 Cdo 1167/2009). V posuzovaném případě by tedy pro zachování odkladných účinků muselo být odvolání žalovaným odesláno nejpozději 20. 8. 2018, tedy týž den, kdy ho obdržela oprávněná úřední osoba žalovaného (bylo však odesláno až dne 21. 8. 2016).
18. Žalobce tvrdí, že žalovaný porušil povinnost jeho podání bezodkladně postoupit správnímu orgánu I. stupně (viz § 12 správního řádu). V nyní řešeném případě by pro procesní úspěch žalobce bylo potřeba, aby „bezodkladně“ znamenalo fakticky nejvýše rozmezí několika hodin nebo minut. Tato představa žalobce je však neudržitelná. Ustanovení § 12 správního řádu představuje co do svého účelu konkretizaci obecného principu dobré správy, resp. vstřícnosti (§ 4 správního řádu), tedy příkaz správnímu orgánu, aby pomohl chránit práva účastníka řízení, který pochybil a adresoval své podání nesprávnému orgánu. Rozhodujícím faktem ale zůstává, že to byl žalobce, kdo pochybil, a povinnost správního orgánu podle § 12 nelze absolutizovat způsobem předestřeným v žalobě. Administrace příchozí a odchozí pošty není v podmínkách správního úřadu úkonem natolik banálním, aby bylo možno bezpodmínečně trvat na postoupení podání tentýž den (je třeba brát v úvahu dělbu práce, dodržování interních předpisů, množství řešených případů atd.). Soud nezkoumal bližší podmínky délky pracovní doby předmětný den ani náplň práce oprávněné úřední osoby; nebylo to třeba - právní úprava, judikatura ani okolnosti věci to nevyžadovaly).
19. Z dosavadní judikatury dále plyne, že pokud by nepřislušný orgán ve lhůtě určené k podání odvolání zjistil, že odvolání bylo podáno u tohoto nepřislušného orgánu, a orgán příslušný k podání odvolání by mu byl zároveň znám, avšak přesto by odvolání příslušnému orgánu nepostoupil, nýbrž by úmyslně vyčkal na uplynutí lhůty k podání odvolání určené, znamenalo by následné zamítnutí odvolání pro opožděnost natolik extrémní výklad zákona, že by vybočil z mezí ústavnosti (srov. např. náleze ze dne 31. 10. 2000, sp. zn. I. ÚS 324/99 a shora citovaný rozsudek č. j. 2 As 47/2007-53). O takovýto exces se však v nynějším případě zjevně nejedná. V posuzované věci nevyvstala na základě

tvrzení žalobce a podkladů ze soudního a správního spisu podložená pochybnost, že by žalovaný postoupení odvolání odkládal „zjevně s cílem chybu žalobce zneužít“.

20. V rozsudku č. j. 2 As 47/2007-53 se Nejvyšší správní soud zabýval skutkově téměř totožným problémem a výslovně v něm uvedl: „Stěžovatel byl o tom, kde lze odvolání podat, řádně poučen v prvostupňovém rozhodnutí, přesto podal odvolání u orgánu nepříslušného. Tomu bylo odvolání doručeno dne 4. 5. 2006, tedy poslední den lhůty. Za takové situace nelze žalovanému vytýkat, že nestihl odvolání postoupit příslušnému orgánu ještě týž den, obzvláště pokud se přihlédne k tomu, že se jednalo o podání relativně obsáhlé a nikoliv zcela přehledné. Především však nebyl v postupu žalovaného shledán žádný exces ani svévolie do té míry, že by žalovaný záměrně oddálil postoupení odvolání orgánu k tomu příslušnému se záměrem, aby lhůta k tomu určená byla promeškána. Naopak – byl to stěžovatel, kdo přes poučení podal odvolání u nepříslušného orgánu, a tedy musí nést procesní důsledky z toho plynoucí.“ Od těchto závěrů neměl soud důvod k odchýlení ani v tomto případě.
21. Žalobce neuvedl žádné vážné důvody, pro které by nemohl podat odvolání u městského úřadu, jak o tom byl v rozhodnutí o přestupku poučen. Vážným důvodem pro zaslání podání orgánu nadřízenému je pouze takový důvod, pro který žalobce nemohl odvolání objektivně učinit u příslušného správního orgánu (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2013, č. j. 3 Ads 66/2013-22, a ze dne 17. 2. 2016, č. j. 7 As 8/2016-37). S určitým zjednodušením lze říci, že již samotné podání odvolání správnímu orgánu vyššího stupně k poštovní přepravě téměř vylučuje existenci vážného důvodu, pro který by mohl žalobce postupovat podle § 40 odst. 1 písm. d) věty za prvním středníkem správního řádu, neboť vážné důvody přicházejí v úvahu zejména v případech osobního podání odvolání na podatelnu odvolacího orgánu například ze zdravotních důvodů, které brání odvolateli se dostavit ke správnímu orgánu prvního stupně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2014, č. j. 4 Ads 114/2013-26). Je nelogické aplikovat toto ustanovení v případě, kdy žalobce zaslal odvolání přímo nadřízenému orgánu omylem, vážným důvodem nemůže být to, o čem v době odeslání sám nevěděl (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2017, č. j. 10 Azs 207/2017-41).
22. Obdobně podle rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 5. 2015, č. j. 57 A 17/2014-83, je-li podání v rozporu s § 37 odst. 6 správního řádu učiněno u nepříslušného orgánu, má tento povinnost jej podle § 12 téhož zákona bezodkladně postoupit správnímu orgánu příslušnému. Bezodkladným postoupením je nutno rozumět postoupení podání bez zbytečného odkladu poté, co správní orgán skutečnost, že není věcně či místně příslušný, zjistí, což nemusí nastat ihned poté, co správní orgán podání obdrží. Shodný závěr zaujal i Krajský soud v Brně ve svém rozsudku ze dne 24. 1. 2020, č. j. 34 A 40/2019-49.
23. Žalobce neuvedl žádný důvod, proč nepodal první dny odvolací lhůty blanketní odvolání. Pokud by ho podal žalovanému, vůbec by nenastala situace, o které se vede spor.
24. Závěrem soud shrnuje, že správní orgány zjistily správně skutkový stav, vybraly správně právní předpisy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily v souladu se zákonem správné skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil. Soud se ztotožnil i s argumentací žalovaného uvedenou ve vyjádření k žalobě.
25. Soud rozhodl o nákladech řízení v souladu s § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení

před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, proto se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské nám. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaje o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Olomouc 16. dubna 2020

JUDr. Martina Radkova, Ph.D. v. r.
samosoudkyně